

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2016-12-16

Er ref: Ku2016/01696/DISK
Vår ref: SFI-2016-824-2

Remiss av betänkande SOU 2016:44 Kraftsamling mot antiziganism

Stiftelsen Svenska Filminstitutet har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter angående rubricerade betänkande och har följande att anföra.

I regeringens proposition (2015/16:132) Mer film till fler – en sammanhållen filmpolitik ställer regeringen upp mål för den nationella filmpolitiken. Filminstitutet verksamhetsuppdrag är flerfaldigt, men för skapandet av ny film gäller att bidra till att värdefull film skapas. Med värdefull menas filmer med hög kvalitet. Med kvalitet menas filmer som i relation till sin publik har ett högt mått av angelägenhet, originalitet och hantverksskicklighet. Utöver det ska Filminstitutets arbete medföra att filmen bidrar till yttrandefriheten och det offentliga samtalet. Ett annat mål rör jämställdheten och mångfalden på filmområdet. I jämställdhets- och mångfaldsmålet ligger att filmpolitiken ska skapa möjligheter för att en mångfald av röster får höras, så att olika perspektiv på hur det är att vara människa ska berättas. Genom att fler potentiella berättarröster och perspektiv ökar så hårdnar konkurrensen om pengarna, men dessutom får skapandet fler fornuttryck och gränser att brytas mot och pröva. Därmed ökar dels kvaliteten på varje film, dels kvaliteten i ett brett utbud som alla svenskar ska kunna känna angelägenhet i. Det är också essensen för varför kultur och konst ska få kosta allmänheten pengar. Film är en kulturform som samlar många lager av estetik, vilket ger berättelserna stor kraft att nå våra känslor. Angelägen film lyckas alltså få oss som medborgare att få kontakt med våra känslor, oavsett om det är känslor av glädje, sorg, sentimentalitet eller ilska. Och känslor bidrar till förståelse för och samtal mellan varandra. Den film som får stöd ska ha en så hög grad av kvalitet att den väcker känslor, och det ska göras film så att alla känner att det finns en film som är angelägen för just dem. De nationella minoriteternas språk och kultur är en betydelsefull del av detta, däribland romernas språk och kultur.

Hela Filminstitutets arbete präglas av målet att hitta kvalitativa berättelser med en mångfald av perspektiv. Arbetet styrs av den handlingsplan för breddad representation och tillgänglighet som antogs av Filminstitutets styrelse 2014. Där konstateras att jämställdhet och breddad representation har stor betydelse för att förnyelsen och angelägenhetsgraden utmanas av nya röster och nya berättelser. Härigenom höjs

kvaliteten och att filmen därmed får bättre möjligheter att nå och inkludera nya och bredare publiksegment.

Frågan om inkludering och icke-diskriminering är alltid aktiv och närvarande i vårt arbete. Det kommer bland annat till uttryck i stöd till filmer som "Taikon" av Lawen Mohtadi och Gellert Tamas, "Sophelikoptern" av Jonas Selberg Augustsén, samt "Sameblod" av Amanda Kernell. Alla filmer som är berättelser om hur det är att vara människa, men med perspektivet från erfarenheter av en minoritet. Vi har även i vårt främjandearbete arrangerat samtal om ex ziganism och antiziganism. I Almedalen 2015 visades Taikon, följt av sett samtal med Katarina Taikons dotter Angelica Ström, Soraya Post, Erik Ullenhag och Åsa Regnér. Exempel på hur vårt arbete med att skapa värdefull film i förlängningen också bidrar till det offentliga samtalet.

Filminstitutet menar att utredningens arbete är betydelsefullt för att samla kunskap och ta ett helhetsgrepp kring arbetet mot antiziganism. Det är viktigt att öka kunskap och medvetenhet om diskriminering mot minoriteter, så att vi i vår basverksamhets praktiska handlingar kan få hjälp att undvika att fortsätta diskriminera. Som framkommit ovan har Filminstitutet att förhålla sig till de filmpolitiska målen och såsom de kommer till uttryck i regeringens uppdrag till oss. Att främja skapande och spridande av film är vårt primära uppdrag, och det ska göras utan att vi diskriminerar. Vi vill betona att det är viktigt att ha ett brett anslag för den verksamhet som vi bedriver och att inte prioritera en minoritet framför en annan. När det gäller vilka filmer som får stöd är det alltid i slutändan en fråga om kvalitet, och att riktig kvalitet bara åstadkoms utan diskriminering.

Filminstitutet analyserar återkommande vilka som får möjlighet att uttrycka sig i film både framför och bakom kameran, och jobbar även i övrigt brett med att inkludera och synliggöra minoriteter i landet. Utöver den basverksamhet vi ska bedriva får vi emellanåt särskilda uppdrag med extra medelstildelning. Bland annat har vi under året fått ett särskilt uppdrag från regeringen att stödja tillgången till film för barn på de nationella minoritetsspråken. De tre barnfilm paket som hittills fått stöd inom ramen för satsningen kommer alla att finnas tillgängliga på bland annat romani chib, men även samiska och meänkieli. Den typen av särskilda satsningar är alltid viktiga, men grunden måste vara att vi i vår myndighetsutövning förmår bedriva verksamheten på lika villkor för alla och utan diskriminering.

För Stiftelsen Svenska Filminstitutet

Anna Serner
VD